

PFU-SAK NR. 200/12

KLAGER: Malvik IL ved daglig leder
ADRESSE: Naustanveien 24, 7560 Vikhammer
TELEFON:
PUBLIKASJON: Malvik-Bladet
PUBLISERINGSDATO: 30.05.2012
STOFFOMRÅDE: Idrett
GENRE: Nyhetsartikkel
SØKERSTIKKORD: Skjult opptak, premissene
REGISTRERT: 09.07.2012
BEHANDLET I SEKR.: 11.07.2012
BEHANDLES I PFU: 30.10.2012
FERDIGBEHANDLET: 30.10.2012
BEHANDLINGSTID: 101 dager
KLAGEGRUPPE:
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

Malvik-Bladet hadde i løpet av våren 2012 flere artikler som omhandlet en angivelig lederkonflikt i Malvik idrettslag. I én av artiklene ble det referert til et årsmøte i Malvik IL, hvor idrettslagsleder Per Walseth, ifølge artikkelen, ba om at årsmøtet utsatte ledervalget fordi pressen var til stede. Per Walseth avviste, i en kommentarartikkel noen dager senere, at han hadde sagt dette, og mente Malvik-Bladet skrev usant. Redaktøren fulgte opp med en ny artikkel publisert **onsdag 30. mai 2012**. Tittelen var «**Kritikk er nødvendig**», og ingressen:

«Det kan være vanskelig å skjønne hvorfor Malvik-Bladet noen ganger fokuserer på enkeltpersoner i negative vinklinger.»

I artikkelen fremkom det at avisens journalist hadde gjort opptak av årsmøtet, og at det ifølge artikkelen var korrekt det avisen tidligere hadde påstått. Det siteres direkte fra opptaket i artikkelen:

«Malvik-Bladet hadde to representanter i salen under idrettslagets årsmøte 28. februar. Hvis vi misforstod Walseths intensjon med utsettelsesforslaget, beklager vi selvfølgelig det. Men da lurer vi på hva han egentlig mente med følgende uttalelser til årsmøtet: "Vi må ta innover oss at det ikke er en god situasjon vi har kommet i når pressen også er her, til stede, og helt sikkert vil slå det stort opp i Malvik-Bladet hvis det blir en kampvotering mellom Tone og meg." Og videre: "Jeg vil fremme et forslag for årsmøtet. Jeg håper gjennom det forslaget, at Malvik IL kan framstå veldig mye mer enige enn jeg tror vi ville vært om vi forlater dette lokalet etter en avstemning mellom to kandidater." Per Walseth foreslo at årsmøtet utsetter alle valg, og holder et nytt årsmøte med valg innen utgangen av mars. Han

fikk ikke medhold i forslaget, og ble deretter valgt til leder. Hvis Per Walseth nå mener seg feilsitert også fra årsmøtet, er han herved invitert på en kaffekopp i Havnevegen 1, så kan han få høre opptaket, og forvise seg om han er korrekt sitert.»

KLAGEN:

Klager er daglig leder Per Walseth, på vegne av Malvik Idrettslag. Det presiseres at det ikke er Walseth selv som er klager, men et samlet hovedstyre i Malvik IL.

Klagen gjelder at Malvik-Bladet tok lydopptak av deler av Malvik ILs årsmøte uten å informere om dette på forhånd. Det vises til redaktørens kommentar i avisen 30. mai, hvor det fremgår at opptak skjedde: «Artikkelen [...] er et langt personangrep på undertegnede, og de bruker da opptaket til å tolke utsagn under årsmøtet for at undertegnede skal settes i et så negativt lys som mulig.»

Klager viser også til Norges Idrettsforbunds regelverk, om at et årsmøte kan godkjenne eller avvise et slikt spørsmål, men at det for Malvik IL ikke ble aktuelt å ta stilling til «da vedkommende journalist ikke kom med spørsmål om dette». Klager legger ved utdrag fra Basislovnormen til NIF.

TILSVARSRUNDEN:

Malvik-Bladet avviser klagen. Det opplyses at Malvik Idrettslag (MIL) var kjent med avisens tilstedeværelse på årsmøtet, og skriver: «En av våre journalister beveget seg rundt i møtelokalet med fotoapparat mens møtet ble avholdt. Journalisten tok bilder høyt og lavt. MIL-leder Walseth så åpenbart at vi var til stede, all den tid han konstaterte dette i et innlegg for forsamlingen, slik det framgår av dokumentasjonen som underbygger klagen mot Malvik-Bladet. [...] Det er altså ikke riktig at vi snek oss inn, slik det kan oppfattes i klagerens fremstilling. Vi opplevde tvert i mot at årsmøtet godkjente at vi var der. Hverken møteledelsen eller noen av medlemmene ba om at vi skulle forlate klubbhuset og årsmøtet. Under årsmøtet hadde vi ingen opplevelse av – eller grunn til å tro – at årsmøtet så på Malvik-Bladet som uønskede gjester.»

Når det gjelder selve lydopptaket, skriver avisen: «Under møter hender det at talerne snakker raskere enn journalisten greier å notere. Da vil et opptak hjelpe på presisjonsnivået. Vår journalist ville gjort møtearrangøren oppmerksom på lydopptaket dersom opptaket var ment for publisering. Det var det ikke. Opptaket var kun ment som et arbeidsnotat for journalisten. Vi mener det bør være i interessen til dem som ytrer seg i slike sammenhenger at pressen gjengir uttalelser så nøyaktig som mulig».

Malvik-Bladet henviser til revisjonsarbeidet av Vær Varsom-plakaten i 2005, da advokat Theo Jordal i TV2 tok til orde for at plakaten burde skille mellom skjulte opptak beregnet på publisering og skjulte opptak gjort for ren intern registrering uten publiseringsformål. Revisjonskomiteen delte imidlertid ikke dette synet, fordi «PFU har slått fast at punkt 3.10 "utelukkende må sees i sammenheng med forhold som det er aktuelt å videreformidle til publikum, og ikke er ment anvendt i enhver forbindelse der det er snakk om å forsikre seg om riktigheten av hva som er sagt".»

Avisen skriver: «Derfor gikk TV 2 fri da det ble klaget over at redaksjonen ved en telefonhenvendelse til TV 2 ikke gjorde oppmerksom på at samtalen ville bli tatt opp på bånd (PFU-sak 090/98). Av hensyn til tilliten mellom journalister og kilder anbefalte PFU redaksjoner å gjøre oppmerksom på at opptak blir gjort, men uttalte likevel at utvalget ikke kunne se noe prinsipielt skille mellom et skjult lydbåndopptak i arbeidsøyemed og vanlige journalistiske notater. Vær Varsom-komiteen mente at det er tilstrekkelig at dette er klargjort både i forarbeidene og gjennom PFUs praksis.»

For øvrig peker avisen på den rollen idrettslaget har i Malvik kommune, hvor idrettslaget blir sett på som en viktig samfunnsaktør, og den makt idrettslagets leder har til å vedta og disponere midler på vegne av idrettslaget. Avisen mener at idrettslaget må opptre demokratisk blant annet ved å kunne svare på spørsmål fra pressen: «Sett i lys av dette - og av at det ikke er funnet grunn til å klage på brudd på god presseskikk i noe av det som har stått på trykk - kan denne PFU-klagen ses som et forsøk på å stoppe eller begrense den åpne debatten vi etterstreber. Sann sett må klagen sies å være stikk i strid med Vær Varsom-plakatens punkt 1 om pressens samfunnsrolle.»

Klageren presiserer at klagen i all hovedsak gjelder avisens bruk av opptak under årsmøtet uten at dette var godkjent av årsmøtet. Klager mener argumentasjonen om at opptaket var ment for å lette journalistens skrivearbeid, er merkelig, når det brukes tre måneder etter at årsmøtet fant sted og i en debatt mellom klager og redaktøren.

Klager skriver: «Malvikbladet hevder at de tok opptak da dette letter journalisten i sin dekning av årsmøtet da det er vanskelig å notere ned alt som blir sagt. Dette står i sterk kontrast til den dekning dette har fått i ettertid, da Malvikbladet fortsatt sitter på opptaket den 30. mai 2012, og gjengir ordrett fra dette i avis denne dagen. Årsmøtet ble avholdt den 28. februar 2012. Argumentet for opptak for snarlig bruk etter årsmøtet holder ikke når en 3 måneder i ettertid bruker deler av opptaket i nye artikler.»

Malvik-Bladet skriver: «Ut fra tilsvaret, koker klagen dermed ned til spørsmålet om bruk av lydopptak til notatformål (i motsetning til publiseringsformål). [...] Anførselen i klagers siste tilsvare, om at sitater er gjengitt tre måneder etter at opptaket ble gjort, endrer ikke det prinsipielle spørsmålet i denne saken. Det må selvsagt stå oss fritt på hvilket tidspunkt vi vil gjengi korrekte sitat fra et idrettslags årsmøte, om notatene er skriftlige, båndlagt eller skrevet av båndet. Det er selvsagt ikke sann at journalister er pålagt å kaste sine notater rett etter at de er nedskrevet. I mange tilfeller kan det være viktig kildemateriale det er all grunn til å ta vare på. Og et lovlig lydopptak blir ikke ulovlig om man siterer fra det måneder eller år seinere.»